१२ सर्गः प्राज्ञः प्रबन्धविषयं गुणं । भावः कवेरभिप्रायः काव्येष्वासीद्व स्थितः । परस्परोपकारित्वं सर्व्वेषां वस्तुपर्व्वणां । विशेषणानां व्यर्था नामक्रियास्थानवर्णना । व्यक्तिरुक्तिक्रमवशाद्गम्भीरस्यापि वस्तुनः । भावयितुमिदं सर्व्वमिति तं भाविकं विदुरिति कण्ठाभरणे तु भावतोवाक्प्रवृत्तिर्या भाविकं तदुदाहृतमिति शब्दगुणः । साभि प्रायोक्तिविन्यासोभाविकत्वं निगद्यते इत्यर्थगुणः इति अन्यत्रापि भाविकत्वमलङ्कारप्रबन्धविषयोगुणः । प्रत्यक्षादिव दृश्यन्ते पदा र्थाभूतभाविनः । चित्रोदात्ताद्भुतार्थत्वं कथायाअतिशीलता । शब्दानां कौशलञ्चापि तस्य हेतुः प्रचक्ष्यतइति सएवाधुना प्रद र्श्यते ततइत्यादि । ततः प्रातः कालादनन्तरं माता नैकषी वक्ष्य माणां वाचं विभीषणं उवाच कथितवती कीदृशं विगतनिद्रं विहितदेवार्च्चनं दृष्टिमात्रेण चित्तस्थितां प्रशान्तिं किरन्तं प्रका शयन्तं शान्तमूर्त्तित्वात् आविष्कृतेन प्रकाशितेनाङ्गप्रतिकर्म्मणा शरीरसाधनेन रथमेतेन सर्व्वत्रौज्ज्वल्यमुक्तं सेतुकखपफेवेति अस्य वाशब्दस्य व्यवस्थावाचित्वादत्र नित्यं वेःसकारः तस्य निष्प तन्त्यइतिवत् मूर्द्धन्यत्वं दुर्निराविर्व्वहिःप्रादुश्चतुरां षः कखपफे इति परसूत्रं उवाचेत्यादिप्रयोगे वाचमित्यादि प्रयोगोव्यर्थ त्वेऽपि न दुष्यति यदुक्तं कण्ठाभरणे यदप्रयोजकं यच्च गतार्थं व्यर्थमेव वा । तस्यापि क्वापि निर्दोषः प्रयोगोदृश्यते यथेति ॥१॥

प्रबाधमानस्य जगन्ति धीमंस्त्वं सोदरस्यातिमदोद्ध तस्य । आनन्दनोनाकसदां प्रशान्तिं तूर्णं विषस्या मृतवत् कुरुष्व ॥ २ ॥